

**LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA**

PERIÓDICH SATÍRICH,
HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims.

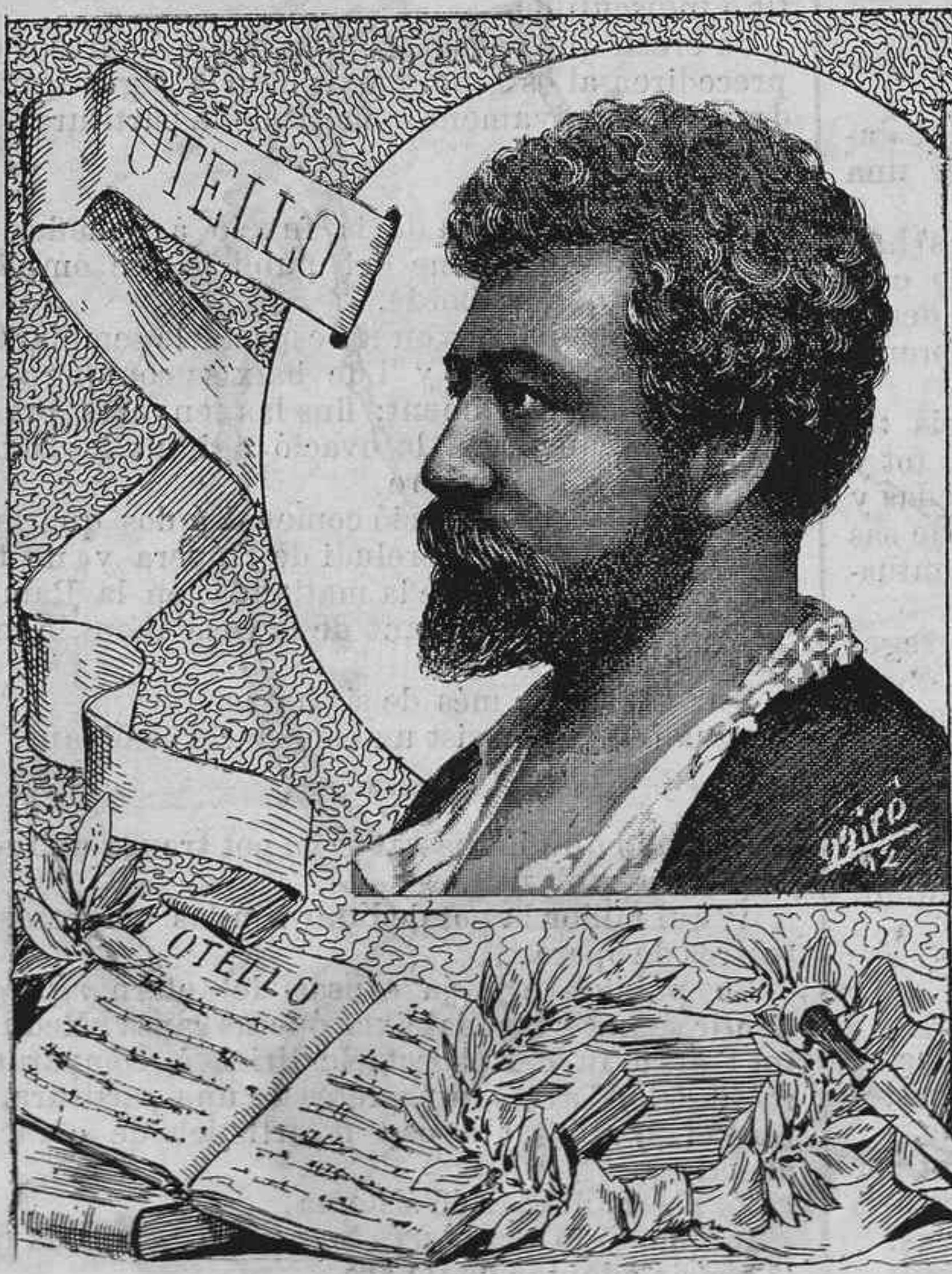
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT

FRANCESCO TAMAGNO

Bona figura,
garganta d' or,
passió, elegància...
ho reuneix tot.
Mil y mil voltas
li ha dit lo mòn:
—Ets d' un *tamanyo*
que n' hi ha molt pochs.

CRÓNICA

A PROPÓSIT DEL GARIN.

Mentre escriben les presents ratllas, una copla de músics estacionada al peu del balcó de casa meva està refilant la sardana de 'n Bretón. La banda municipal s'ha apoderat també de aquesta garbosa pessa de música i passarà mitj any lo menos, un any enter tal vegada, que 'ns la farà sentir per tot arreu ahont toqui. Los pianistes dels cafès las emprenen també ab l'afortunada sardana, y 'ls pianistas casulans la teclejan ab frenesi, de manera que avuy per avuy es casi impossible passar per un carrer de Barcelona, sense sentir un eco de les inspirades notes del autor de *Fra Garin*.

Bretón se 'n anirà de Barcelona, pero la sardana 'ns quedará.

¡Poderós perfum lo de la música bén endavivada!

Un ser de aquells que s'omplau lo cos d'olors deixa un rastre per tot arreu ahont passa. Si 'l perfume que usa es coneigut, per més que no vejem a la persona per haverse 'n anat, dihem ab tota seguretat:—«Fulano de tal ha estat aquí»—Y no 'ns enganyem mai: aquell olor no enganya.

Bretón, al anar-se'n, ens deixa'ls penetrants olors de la séua inspiració musical. Tothom s'afanya per sentirlos: son perfums de la terra ampurdanesa... flayres de romaní y farigola, d'espigol y sajulida, purificats per la serena tramontana.

Diguin: ¡no val mil vegadas més sentir per tot arreu les notes de la sardana de *Garin* que aquells fastidiosos accents de la *Po... bre... chi... ca* de la *Gran Via*, que durant tant temps varen ser l'obsessió de tots los espanyols?

* * *
L'èxit de *Garin* s'ha anat accentuant de representació en representació.

Es llàstima que l'estiu se 'ns ne vinga al damunt. D'altra manera tendriam *Garin* per una temporada llarga.

Fins en les darreres representacions que s'han donat de l'òpera bretoniana ha aparegut lo cartell que l'empresa del Liceo no havia tret desde les representacions solemnes en les quals hi prenia part lo celebradissim Gayarre.

Lo públic de Barcelona tan enamorat dels tenors, que per un tenor fenomenal ho deixa tot y s'apassiona y disputa y buyda 'l porta-monedas y durant molt temps no parla d'altra cosa que de sas notes culminants, avuy ha rendit tribut d'entusiasme a un compositor inspirat.

Aquest fet sembla iniciar una nova era de regeneració musical.

Nosaltres desitjém que s'accentuhi aquesta tendència, y si així succeix, atribuirírem a Bretón la inmensa gloria de haverla provocada.

No es poch haver creat una òpera excellent, pero es encare més, fascinar al públic mal avesat, y convertir-se, dintre del teatre, en la figura culminant de un gran triomf escénich,

Aixó ho ha lograt Tomás Bretón.

* * *
¡Y diuhen que 'ls catalans som exclusivistas!.... Bretón es castellà y castellà vell, es a dir, castellà castís, sense mesclas ni desnaturalisacions.

Y no obstant la capital de Catalunya ha fet per ell lo mateix que hauria fet pel més eminent dels seus fills, en perfecta igualtat de circumstancies.

Veritat es que l'autor de *Garin* s'ho mereix.

Aquí va venir fa dos anys ab sos *Amants de Torel*, obra que a Madrid havia obtingut un esclat d'entusiasme; pero un esclat y res més. Celebraren molt aquesta partitura, l'aplaudiren freneticament, la premsa madrilenya's desfèu en elogis d'ella; pero la veritat es que no durà allí gaire temps. Després de unas quantas representacions desapareixerà del cartell y deixà de figurar en lo repertori.

En canvi l'èxit que alcansà a Barcelona no sols sigué tan ruidós com a Madrid, sino ademés de molta més durada. Aquí s'representà en dos ó tres temporades distintas y fins en los teatros populars, com en lo teatre Gayarre sigué saborejada a tutti plé per la part popular del públic que no s'pot permetre 'l luxo de assistir al Liceo, pero que no deixa de contribuir a la séua intel·ligència y ab lo seu entusiasme al èxit de les produccions artísticas.

De Barcelona passaren *Los Amants* al extranjер, alcansant un gran èxit en diversos teatros d'Europa.

Bretón que sentia 'l gran impuls que aqui s'havia donat al seu treball; Bretón que veia aplaudides a Barcelona les immenses dificultats que 'ls autors d'òperas troben en los primers passos de sa carrera, no podia menos de quedar altament agratgit. L'avorras sigué quan concebi 'l idea d'escriure una òpera d'assumpto català y estrenarla a Barcelona, prometent ferho aixis.

De manera que *Garin* es lo cumpliment de una promesa, y es alguna cosa més que una bona òpera: es també un acte de agrahiment, noblement realisat.

Y no obstant l'èxit dispensat a *Garin* traspassa, pel mérit real de l'òpera, los límits de la galanteria.

Es un èxit de debò, franch, expontàneo, indiscutit é indiscutible.

Jo crech que sense 'ls antecedents honrosos que precediren al estreno, l'èxit hauria sigut igual y degut exclusivament al mérit de la partitura.

* * *
Dissapte, ab motiu de la funció a benefici del mestre, l'entusiasme del públic que omplia 'l gran teatre, s' desborda.

Pocas vegades se veu un espectacle semblant.

Lo públic de dalt y 'l de baix se confongueren en un mateix sentiment: fins las senyoras presten lo seu concurs a la ovació agitant los mocadors, saludant al mestre.

Pot dirse que la ovació comensà a dos quarts de nou del vespre ab lo preludi de l'òpera y no terminà fins a les tres de la matinada, en la Rambla de Santa Mònica, davant de la casa ahont lo mestre resideix.

Una ovació de més de sis horas.

¿Quán s'havia vist un espectacle semblant?

* * *
De tot lo que ha passat se 'n pot treure una conseqüència molt útil.

Y qui millor la pot deduir son las empreses de teatros de òpera.

Lo públic està ja cansat del etern *ripiego*. Sentir sempre las mateixas òperas cansa. Reduir tot l'atractiu del espectacle líric a comparar lo mèrit dels distints intérpretes de una partitura, no respón en realitat a cap fi artística de caràcter elevat.

Es precis mudar de sistema.

Bretón ab lo seu *Garin* ha trassat la norma que s'podria adoptar desde ara.

A MADRIT
LOS DOS ARCALDES TORTOSINS

—¡Guay Albert!
—¡Guay Manel!
—¡A la nostra salut!!

Estrenar produccions serà preferible á sentir sempre las mateixas.

Y estrenant óperas, quan aquestas s'ho valen, s'ombla també 'l teatro, y adquireix vida l' espectacle.

Aquesta vegada 'l públich unànimement y ab gran entusiasme s' ha pronunciat en pró dels estrenos.

Que las empresas favoreixin aquesta tendència del públich que paga y tothom hi guanyará, y

més que tothom hi guanyarà l' art, tan desatés en los teatros d' ópera.

P. DEL O.

SONET

Esma-perdut pél món, fa temps camino,
com buch empés per la tempesta airada;
ma testa al infortuni acostumada,
devant la dura adversitat inclino.

La iniquitat de mon destí examino
que 't porta lluny de mí, dona adorada,
y ab tú pensant, mon bé, la flamarada,
à duras penas de mon cor domino.

¡Inútil tot! Si d' oblidarte probó
ab eix sol pensament ja 'm desconhorto
y sento que 'l remey, fóram mes mal!

¡Inútil tot! Aquest amor que covo
sols ab la mort caurá.... ¡Com nó, si 't porto
clavada al mitj del cor, com un punyal!

M. RIUSEC.

ARA ANEM BE!

Després no diguin que 'l nostre Ajuntament no te ideas elevadas.

En vista de la mala temporada que atravesém y del estat deplorable de la major part dels emperdrats, lo municipi barceloni ha determinat fer uns gegants nous.

Jo ja ho veig. L' arcalde—que diu que aviat se deixará patillas llargues y 'l farán marqués de qualsevol puesto—devia pensar:

—¿Qué hi faig jo en la presidencia del Ajuntament? ¿en qué 'm dono á coneixe? ¿qué dirán de mí las generacions futuras si avuy per demá abandono aquest lloch y no deixo en ell cap senyal del meu pas?.... ¡Ah! Aixó no pot ser. Es impossible ser arcalde y no haver fet res trascendental y grandiosa. Haig de pensar alguna cosa inmensa, gossa, que ompli y fassi bulto.

Y va pensar en la construcció d' uns gegants nous de trinca.

—Oh!—va dirse l' home donantse un cop de puny al front, ple d' entusiasme:—¡Uns gegants nous! ¡quina idea! ¡quin pensament més estupendo!... Ara si que quan me morí, puch morir tranquil. Tothom, al parlar de mi, dirá tributantme un piadós recort:—Era aquell arcalde que va fer los gegants.

L' Ajuntament ha acceptat immediatament la proposició del arcalde; porque, diguin lo que diguin, las ideas prodigiosas y trascendentals, convencen á qualsevol, per concejal que sigui y per curta que tinga la intel·ligència.

La veritat es que l' arcalde ha demostrat la utilitat de la cosa als nostres regidors ab una lògica y una eloquència arrebataradora.

—Senyors—los ha dit:—s' acosta Corpus, s' acosta la deliciosa senmana de las professons. ¿Qué li toca fer al Ajuntament, pera portarse com cal y demostrar ab uns quants mesos d' anticipació que las festas de Colón serán molt distretas y divertides?

—Celebrar un tiberi á Vallvidrera—respón un concejal—y convidarhi als que tocan las trampas en la professió.

—Aixó es mesquí—replica l' arcalde:—hem de posarnos á la altura de las circumstancies, hem de

combinar alguna cosa que quedí, que duri, que 'ns inmortalisi per sempre...

—Sí; aixó es bo per dir... ¿Quí la troba aquesta cosa?

—¡Jo!

—¿Quina es?

—Fabricar uns gegants nous.

Després d' un llarch ¡ah! d' admiració, los concejals se posan á applaudir.

—¡Bravo! ¡Molt bé!... ¡Ole ya!... ¡Que se repita!

—Si senyors—continúa l' arcalde:—Fem uns gegants nous y conseguiré una pila de cosas. Quedarébé ab lo públich, que veurá que li proporcioném espectacles variats y honestos; lograré l' aplauso del clero, que 's convencerá del interés que tenim en que las professons resultin ben il·luminades y alcansaré la gratitud dels artistas que fabrican gegants, la dels sastres que 'ls vesteixen...

—Y la dels camàlichs que 'ls portan á coll.

—¿Queda, donchs, aprobat lo meu pensament?

—¡Aprobat!—

A horas d' ara 'ls constructors del Ajuntament están tots traballant com negres.

L' un fa 'l nas de la geganta, l' altre las orellas del gegant, l' altre las mans de tots dos.

Aquí pentinan quas de caball pera combinar lo monyo d' ella; allá pelan un gos d' ayqua per ferne la barba d' ell.

La primera intenció dels directors de la *gegantera* obra va ser fabricar los ulls dels personatges de vidre, iluminantlos interiorment ab llum elèctrica; pero després se va deixar corre, porque diu que aixó hauria fet massa teatro y hauria donat á las dugas figures un to excessivament profà y *fin de siecle*.

Una particularitat que disgustarà á las senyoras y especialment á las modistas. La gegantesa no anirà vestida de persona, vull dir, á istil del dia; sino á lo salvatje, com los xinos ó 'ls indios ó una cosa d' aquestas. Aixó si, no ensenyará res.

De manera que alló de agafar lo trajo de la gegantesa per figurin y patró de las modas de la temporada, s' ha acabat. Ara, qui vulga sapiguer com s' ha de vestir pera fer goig, no té més remey que suscriurers á un periódich dels que se ocupan de la materia.

Al gegant hi havia la intenció de vestirlo á la moderna, ab levita, sombrero de copa y pantalons, posantli un camàlich á cada cama; pero ensajada la combinació, s' ha vist que no podia ser, porque á més de que 'ls pobres camàlichs havian de caminar á salts, resultava que 'l gegant tenia quatre.... peus, y aixó, mirinho com vulgan, no li feya cap favor.

De totes maneras, l' Ajuntament está cubrintse de gloria.

La construcció d' aquests gegants, reclamada imperiosament per la opinió, demostra que d' ell ne podem esperar hermosos fruysts.

Si jo m' hi atrevís, li demanaria una cosa:

Que en lo Saló de Cent hi estableixi un teatro de putxinel·lis.

A. MARCH.

DIU QUE ARA...

¡¡No 'm fassis riure!!

Tú, diu que ara á Colón
volen alsarlo,
quan fa quatre cents anys
van enterrarlo;

¡VIVA 'L RUMBO!

Mirin á ca la ciutat
si se 'n tornan de tranquil·ls!
Mirin, per Corpus, còm volen
vestí 'ls pobres agutzils!

que 'l centenari quart
es per descriure
sa gloria, encar que tart....
—¡No 'm fassis riure!—

Tú, diu que ara 'l pais
no està per cosas,
que neteja vol fer....
¡y fora nosas!
Y que d' aquí á endavant
vol ser ben lliure,
tots sos drets conquistant....
—¡No 'm fassis riure!—

Tú, diu que ara 'l votar

no sorà *guassa*,
com exemple han donat
Gracia y Tarrassa;
que ara 'l poble ja pot
confiat viure
perque un vot.... será vot....
—¡No 'm fassis riure!—

Tú, diu que ara 'l Gobern
fá economías,
y que 's vol posá á tó
ja fá molts dias;
que 'l crèdit espanyol
vol fer reviure,
sens fer cap mes *bunyol*....
—¡No 'm fassis riure!—

Tú, diu que ara anirà
tot vent en popa;
y 'ns topará la sort,
si gens ens topa;
que sortirém del toll....
(jni ho goso á escriure!)
que l' or anirà á doll....
—¡No 'm fassis riure!—

PEPET DEL CARRIL.

GARDUNYAS DISFRESSATS

Ojo, lector! Diu que corran
lladrets pseudo-colegials,
que *distreuen* los rellotges
y fujen en quatre salts.

FUMERA

¡Hola!... ¿Diu que un senyor concejal ha demanat que....

¡Hermosa ocurrencia! Vaig à felicitarlo desseguida.

(Aquí agafó 'l bastó, 'm planto 'l barret y 'm llenso escalas avall. Arribo à ca la Ciutat y m' encaro ab lo primer municipal que 'm cau à las grapas.)

—¿Está visible lo regidor Fulano de Tal?

—¿De qué se trata?

—Es per parlarli d' un assumptu que l' interessa sobremanaera.

—¿A él? Pues siendo así.... mire, aquí está.

—¿Ahónt?

—Allí, hablando con aquel cansalader.

—Gracias, ja 'l veig.

(M' acosto al regidor dela «hermosa ocurrencia» y 'l saludo ab molta cortesía.)

—Hi sortit expressament de casa pera venir à donarli.... No, no pari la mà: tracto únicament de donarli un calorós vot de gracias....

—¿A sant de qué?

—¿No es vosté l' inspirat autor de la proposició demanant que 's prohibeixi fumar dintre dels tranvías?

—En efecte.

—Pues lo felicito de tot cor. La sèva iniciativa es tan útil com delicada. ¡Sempre, sempre 'ls homes guapos hem sigut galants ab las damas!

—Home; precisament jo....

—No; si això de guapo ho deya per mi. Pero això no quita. Ningú negarà que ab la sèva moció ha prestat un inmens servey à las senyoras que viatjan en tranyà.... y no fuman.

—¿Que vol dir que...

—¿Que si n' hi ha que fuman? ¡No 'm fassi riure!.... Fins n' hi ha que fan cosas pitjors. Pero, no divaguém y aném à lo que importa. Tal vegada, y sense tal vegada, hauria sigut més convenient y agradable à Déu y als barcelonins que 'l temps empleat en combatre als fumadors de tranvias l' hagués invertit en atacar abusos més serios y perjudicials.

—Ja veurá, ja veurá...

—De fixo que més ens interessa destruir los focos d' infecció y las...

—Es que jo...

—Y las corruptelas que existeixen en una pila de rams.

—Observi que un servidor...

—Tal vegada 'l poble trobaria més útil una moció que tendis al interés general.

—Pero repari que...

—¡Calli, home! Probablement hi ha materias que valen més la pena que això d' esbrinar si en los tranvias los homes fuman ó 's rosegan los punys...

—No obstant...

—¡Just! No obstant, ja que vosté las ha enfiladas per aquest cantó, tiri barra y segueixi dedicantse als negocis de la fumera...

—¿Qué vol dir?

—Que no pari fins que haja lograt la sèva respecte als tranvias, y quan dins dels tranvias ja ningú fumi puros... ¿sab qué ha de fer llavoras?

—¿Qué?

—Procurar que dins de ca la Ciutat ningú xupi brevas... ¡Estiga bonet!

MATÍAS BONAFÉ.

ESCEPTICISME

Deu meu, quina vida
quan mes un la observa
quan mes un la mira,
quan mes un la indaga,
quan mes la analisa
molt mes trist se posa
mes plora, suspira,
se crema, s' enfada,
se queixa, s' excita,
sufreix, se disgusta,
clama, s' amohna,
s' espanta, tremola,
y fins s' horripila,
venintli desitjos
de sé un sibarita.

Per tot ahont observa,
per tot ahont se fixa
veu sòn entre 'ls homes;
lo goig, l' alegria,
la sort, la fortuna,
la gloria, la ditxa,
l' amor, lo respecte,
la pau, la justicia,
convencionals termes,
paraules ficticias.

Per tot veu que imperan
la negra perfidia,
la tétrica enveja,
la lletja falsia,
lo glacial despreci,
la infame mentida,
la inmoral estafa,
la vil injusticia....
Y veu que accompanyan
la existencia trista
los dolors, las penas,
pesars, malaltiás,
privacións, angunias,
idcomodos, iras....

Son tantas las cosas
que amargan la vida
que son molt mes dolços
la fel y l' acíbar;
son tantas y tantas
que ara per descriúrerlas
ni ab tota LA ESQUELLA
prou espay tindria.

No obstant d' això l' home
lluya ab heroisme
quan veu que l' ataca
la mort inflexible.

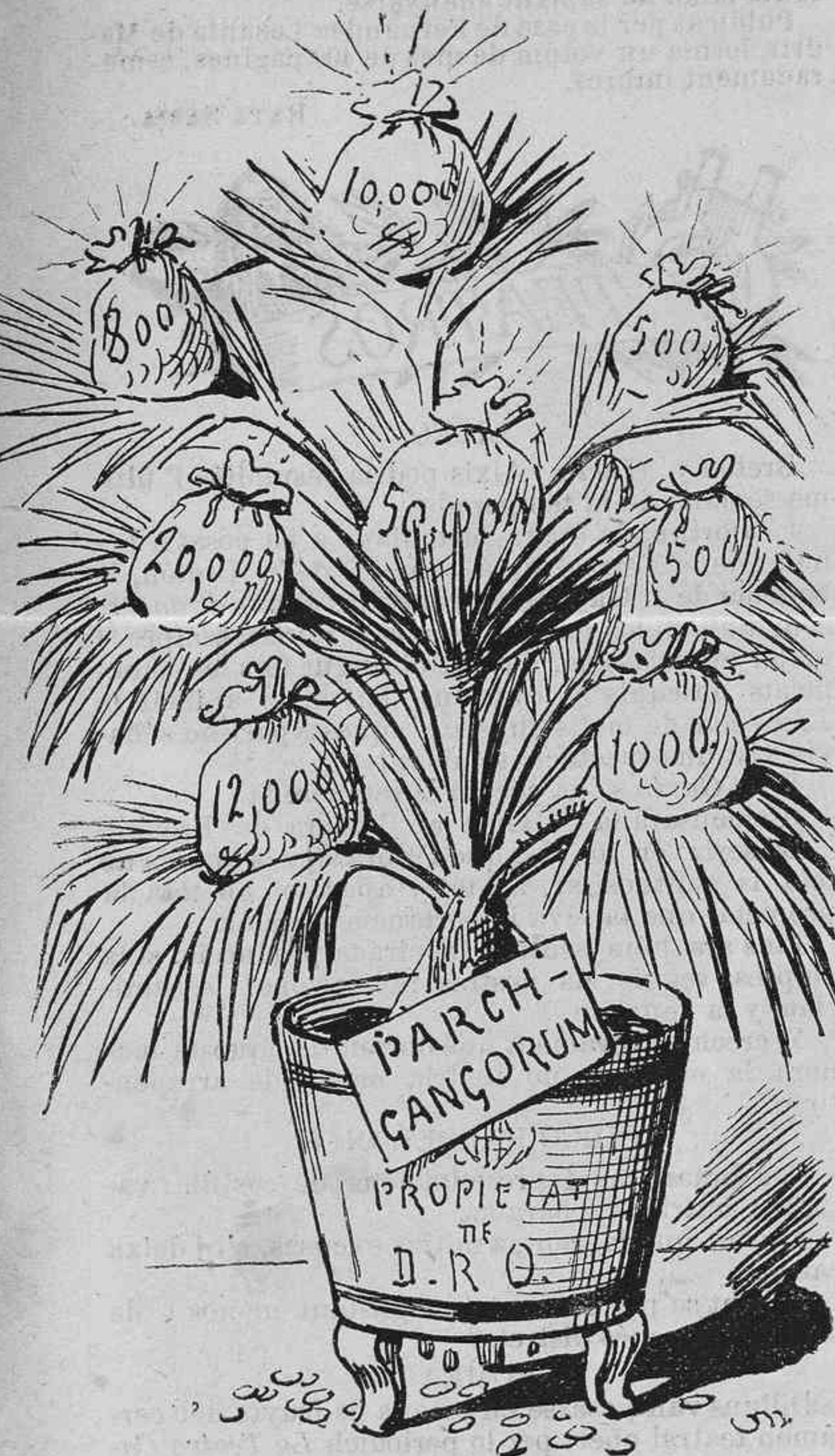
L' home es un gran tonto,
un beneyt, un ximple
que somia truytas
y à viure s' avicia.

P. TALLADAS.

LOS OUS DE LA GUILLA

Agafar una guineu ó guilla, que tot es hú y passejar mes tart la seva pell per tot lo terme: heus aquí una de las cosas que mes me agradan. ¡Ab quina fal-lera, ab quina por de fer fressa, allá à posta de sol quan los aucells se ajocan, la faramota de nit surt de sas cauheras y 'l duch obra 'ls ulls en algun esquey del cingle, me 'n vaig à parar la trampa en aquell corriolet que ve de la mala, gayre be al fondo mateix del torrent! ¡Si 's vejessin en un pilot tots los gats masqués, los gats

FLORICULTURA MUNICIPAL

Una planta extraordinaria, que produheix flors riquíssimas.

Nota. Es de la propietat del famós jardiner Oliva.

salvatges, las füssinas, tuixóns y guineus que hi agarrat en aquell punt!

De bon demati quan hi baixo y trobo á la guillota que estreva fent sorollar la trampa lligada ab una cadena á la soca de un boix, li dono lo bon dia ab una garrotada al cap que la deixo estabornida. Sense por de que 'm clavi cap caixelada, la fico dintre la saca que ja porto amanida, junt ab la trampa. En tot lo camí no's mou; fa 'l mort la gran pilla. Pero, quan arribo á casa y la trech de la saca deixantla al mitj de l' era, si com jo la contemplessiu per la escletxa de la porta gran, veuriau com obra 'ls ulls, alsa 'l caparrot tot escotulit, pega llambregada y veyentse sola, proba tot estrabonegant de fer seguir la trampa, pero com te la cama malmesa y á cada esbranzida li cou mes y mes, la bestiola s'enrabia de valent y reganya un pet de caixals com un mal esperit socarrimat al infern.

De vegadas aclamo als gossos y contemplo com se defensa d' ells ensenyantlos els uyals y xerificant las dents, mentres li fan rodona ab braus espinguets de clapits y abordadas. Acabada aquesta comedia, li vento garrotada entre cap y coll y la deixo estirada, boy morta. De calent en calent li llevo la pell, la estenç en lo porxo posantli una capa de cendra damunt perque no's pudreixi; y lo demés ho colgo al peu de algun arbre fruyter, cuidant de posarhi una bona arjelaga perque si algun animalot sentint la furtor vulgués anarhi a remanarse punxi 'l morro y fassi un altre pensament.

Quan la pellota está casi seca, la cuso y l' omple de palla fent per manera que se sembli á la fatxa que tenia la guilla quan era viva, posantli en la boca un grapat de plomas de gallina perque encengui més las sanchs de las donas quan la vegin.

Y ja 'm tenen á la festa, després de la missa matinal, sortint de casa ab la guillota de palla al cim de un bastonás com una perxa que duch á tall de bandera, y una cistella á la mà, disposat á recorre una per una las masias de la parroquia, al objecte de arreplegar ous ó lo que 'm vulgan donar.

La canalla que juga per las eras, encare no m' ovira, ja crida ab una cantarella que aixorda: —¡l'home de la guilla! ¡l'home de la guilla!— y 'ls gossos al sentir ma veu forastera y rebre la nassada de la bestiola plena de palla que tragino, surten de las casas enfutismats com alarbs ab uns lladruchs tan forts que cuidan á malmetrem lo tel de las orellas. Empró aixó res fora si en més de quatre ocasions no arribessin no sols á esparracarme las calsas sino fins á encetarme las camas á caixaladas.

—Ave María—dich quan arribo al portal de las casas,—¿voleu fer caritat á l'home de la guilla? Algunas donas de bona casta prou se'n entran tot seguit al rebost y de bon grat, ab la cara plena de riallas me col-locan uns quants ous á la cistella, considerantme 'l protector de las gallinas; pero d' altres n'hi han, que tan prompte 'm veuhens ja arrufan lo nas y ab cara de pomas agres contestan á la meva pregunta:—¡Pots venir á cercar ous, ara que ja la guilla se me'n ha duyt totes las gallinas y 'l gall y tot!.... Pero vaja, en bona veritat; poch ó molt de cada casa 'n trech alguna coseta, sino ous, algun tall de llangonissa ó be algun céntim.

A mitj dia 'm deixo caure en alguna masia de las fortas y sempre gansejant, gansejant, si 'm convidan á dinar no'm faig pregar gayre y llavoras, mentres me atipo com un general, explico de la manera que vaig agafar la guineu afegint-hi per supuesto, sempre alguna mentidota per donar més importància als fets.

De casa en casa, 'l cistell se va omplint y 's va tornant feixuch, y quan al llustrejar arribo á la meva y ab la dona contém los ous, tants y tants ne van surtint d' entre la palla, que qualsevol diria que hi neixen. Las criatures al véuren aquell estenagall sobre la taula preguntan admiradas obrint uns ullassos com lo puny y estirantme pel gech:

—¿Qui us ha donat tants ous, pare?—Y jo contesto cofoy.

—La guilla 'ls ha fet, tontos.

—¿Qué son bons els ous de la guilla, pare?

—Prou que ho han de ser. ¡Ja veuréu quina truya 'm ferém!

Y efectivament, al cap de una estona ja la dona

té arreglada una truytassa com una mola esmoladora, que 'ns menjém ab santa pau y tranquilitat, podent asegurar que may he menjat en cap hostal unas truytas tan bonas y baratas com las fetas ab los ous de la guilla.

QUIM ARTIGAYRE.

SOMNIS GROCHS

Deixau que vinga á mi eix estol de joyas bonicas com cap mes, que las adori, y ab son brill encegám mal que m' hi quedí *¡vull rabejarm' hi!*

Qué son gloria y honors? Sols son miserias al costat de una unseta de perruca, puig que á la fí y al cap los llors se passan *¡y 'ls pinyóns quedan!*

Jo las vull ab amor, tant las estimo, es tant lo que per ellas me daleixo que si val dir vritat, molt mes m' agradan *¡que las pessetas!*

Amor de mos amors, goig qu' extasia sols sentir lo teu drinch lo mes *armónich*, deix que puga besar l' encuny que portas *¡mal que un rey siga!*

Y al tenirte ja prop, permet las horas que 't fiqui en ma butxaca, y no á tú sola sino deu, cent, y mils, que no voldria que t' hi anyoressis.

Qu' ets bonica, amor meu, follia sento molt mes que amor per tú, puig d' una á una (sapigüent d' aplegarlas en pahintlas) vos menjaria.

Adeu, tros de mon cor (no ho fassin corre no fos cas que probessin d' arrèncarme 'l) recordat qu' aquí hi ha qui 't vol y aprecia *¡per pagá 'l gasto!*

J. ABRIL VIRGILI.

LLIBRES

ENSAYOS Y REVISTAS-(1888-1892), per LEOPOLDO ALAS (*Clarín*).—L' ilustre catedràtic de la universitat de Oviedo es un dels pochs critichs que avuy se contan en Espanya. Fa ja alguns anys que á tan difícils estudis vé consagrant lo seu talent, donant mostras repetidas de una gran independencia de criteri.

Los traballs de Clarín impresos en periódichs y revistas, ahont son llegits ab interés per totas las personas amants de la literatura, mereixen per la séva importancia 'ls honors del llibre. Coleccionats en aquesta forma tenen assegurada una vida més durable, y están sempre mes a la mà quan se desitja consultarlos.

Lo volum que tenim á la vista comprén los estudis escrits en aquest últim quinqueni. Tot quant de alguna importància s' ha publicat fins ara en nostre país, apareix estudiad per Clarín, ab aquella perspicacia que l distingeix y ab aquell desenfado que forma una de las notas peculiars de son estil acerat y algunas vegadas de son carácter implacable.

Aixís es que l llibre resulta no sols molt erudit sino també sumament interessant, ja que reflecta ab exactitud no sols lo sentit de las obres á las quals los estudis estan consagrats, sino també las condi-

cions del notable escriptor que ab los seus escrits tanta fama ha sapigut guanyarse.

Publicat per la casa de Fernandez Lasanta de Madrid, forma un volum de més de 400 pàgines, esmeradament imprès.

RATA SABIA.

LICEO

Bretón y Garín. Aixís podria resumirse l' última setmana de la temporada.

L' afortunada ópera bictoniana s' ha posat á benefici de la Tetrazzini, á benefici de'n Bretón, á benefici de'n Garulli, en repetidas serate d' onore, com dihuen los italians, havent reinat sempre 'l major entusiassme, havent obtingut tots los beneficiats obsequis y ovacions, haventse animat lo Liceo com de molts anys á n' aquesta part no s' havia vist un espectacle semblant.

Y ab Garín s' ha acabat la temporada.

¿Comensarà la pròxima ab l' ópera de Bretón?

Bo seria, en tot cas, que l' obra sigués posada ab tota la suuntuositat, ab tot l' aparato, ab tota la propietat que la séva importància reclama.

Fins ara hém sentit l' inspirada producció: si la empresa seguis las nostras indicacions, la sentiríam y la veuriem.

Y crech sincerament que obrant de aquesta manera la empresa no tindria motiu de arrepentirse.

CIRCO BARCELONES

Continuan las representacions de costúm: variadas, nutridas y baratas.

Axis es que la gent, á mitjas excusas, s'hi deixa caure.

¿Ahónt se pot passar la nit gastant menos y de una manera més distreta?

ROMEÀ

Dilluns van posarse en escena 'ls fruyts del certámen teatral obert per lo periódich *Lo Teatro Catalá*.

L' indicat certámen tendia á facilitar l' estreno de las composicions presentadas als autors novells que no poguessin vencer las resistencias que degavades las empresas oposan als principiants. En tal concepte l' idea del certámen es laudable.

Las composicions que guanyaren los premis son la comèdia titulada *La triple aliansa*, escrita en vers, que á pesar de las moltas inexperiencies de que adoleix té algunes condicions y sigué aplaudida, y la pessa *Digali barret, digali sombrero*, també escrita en vers, que té un argument senzill, pero ben portat, revelant molt bonas tendencias en lo seu autor.

Oberts los plechs que contenian los noms dels autors premiats, resultaren ser: D. Joseph Torres de la comèdia en tres actes y D. Joan Vicens y Miquel de la pessa.

Tots dos noms siguieren saludats ab grans aplausos.

LÍRICH

Dimecres inauguració de la temporada per la companyia que dirigeix D. Ceferi Palencia.

En l' obra *Francillón* de Dumas s' hi distingeix notablement la Sra. Tubau.

Quan se posin las obres novas qu' estan anun-

LO MON DEL ART

(Per J. Llovera)

—¡Vamos, qu' ets una xicota preciosa!...

—Molts me diuhen lo mateix y... sempre 'm regalan alguna coseta.

ciadas, parlarém ab alguna extensió de aquesta notable companyia.

TIVOLI

Las produccions tituladas *El crimen de la calle de Leganitos* y *Salirse con la suya* han sigut rebudas ab aplauso.

Pero la companyia, quan se lluixeix de veras, es en la interpretació de la sarsuela *Mam'zelle Ni touche*, de la qual tant la Romero com en Romea 'n fan una verdadera creació.

Ja en lo teatro Principal reculliren repetidas vegadas los aplausos del públich ab aquesta joguina fresca y expontànea qu' es una de las produccions més agradables del repertori lleuger del teatro francés.

NOVEDATS

En la funció donada dissapte passat á benefici del reputat escriptor Sr. Martinez Barrionuevo, que, dit siga entre paréntesis, se veié brillantment concorreguda d' admiradors del beneficiat y tropa de totas las armas, s' estrenaren lo quadro dramàtic *Los Escuderos* y 'l saynete *El gran escándalo*.

Los Escuderos es una obreta molt bén tallada, exposició de tipos y costums d' antany, escrita en armoniosos versos y esmaltada de frasses brillants y tochs de mestre.

El gran escándalo resulta un escàndol de debò; un escàndol de riure, pues desde que s' alsa 'l teló fins que cau entre 'ls aplausos del públich, las rialles no paran un moment.

L' argument... pero, ¿á qué explicar una cosa que casi no té explicació, donat lo enrevessat del assumpto y l' incessant moviment que en l' obra s' observa? Bastarà dir que las situacions cómicas s' hi contan per dotzenas y que 'ls xistes s' atropellan de tal modo, que apenas s' ha extingit l' eco del un, ne salta un altre, y un altre y un altre, hasta l' infinit.

Tant *Los Escuderos* com lo saynete foren molt aplaudits, y al final, l' autor se veié obligat a sortir á las taules, demanat ab insistencia pél públich.

Ovidavam consignar que la execució, per part de tots, va ser acabadíssima, fent especial menció de la senyora Palá y 'ls senyors Parreño, Darqui, Fuentes y Oliva.

CATALUNYA

No anavam descaminats quan deyam que la extravagancia *Jules Vert et Compagnie* seria una mina per la empresa.

Cada nit figura en lo cartell y 'l teatro s' ompla y 'l públich se parteix de riure.

Vaja, que 'l Sr. Molas y Casas coneix al seu públich, en sa doble qualitat de autor y empresari.

CALVO Y VICO

En aquest teatro s' han estrenat novas obras del Sr. Nin y Tudó, com las tituladas: *Los miserables de Barcelona* y *La mancha negra*.

També va estrenarse la senmana passada, haventse reproduhit en la present, un drama primorosament escrit, titulat *Liberalismo y odio*, original de D. Eussebi Font. Encare que l' autor sigué cridat á l' escena reiteradament, no tingué á bé presentarse ab 'ls aplausos de la concurrencia.

CIRCO ECUESTRE

S' han inaugurat ja las funcions atrayent com de costum á un tan favorescut local un concurs numerós.

Veritat es que 'l Sr. Alegría coneix lo gust del públich y sab reunir un núcleo de bons artistas que, ab tot y lo molt y bó que s' ha vist, ofereixen sempre alguna novedat.

De traball superior pot calificarse 'l qu' executa la familia Montrose, acróbatas de una destresa y elasticitat inverossimils; los equilibris de la agraciada Mlle. Virginia en lo fil-ferro; los exercicis de Mme. y M. Pialza en las anellas volants y las extranyesas dels excéntrichs musicals *Bost Crescendo*.

La concurrencia sortí molt satisfeta del espectacle.

N. N. N.

No podrá pas dirse que la comissió del Ajuntament de Barcelona que ha anat á Madrid, del seu viatje no 'n haja tret res enterament.

Y no podrá dirse, perque avuy sabém que n' ha tret un gran dinar.

L' arcalde y 'ls regidors de la Cort van obsequiar ab un ápat de primera al arcalde y comissionats de Barcelona.

Al final, lo tortosi Bosch y Fustigueras vá donar una abrassada al tortosi Porcar y Tió.

Lo qual vol dir, que á pesar de la magnificencia del convit los dos arcaldes van quedarse curts.

Perque si tant haguessen omplert, l' abrassada hauria sigut materialment impossible.

* * * Després del banquete, segóns se 'ns assegura, se vá rebre un telegramma de la comissió dihent:

—Continuém las nostras gestions ab mes dalit que may.

Lo Sr. Porcar y la comissió que presideix varen fer una visita á D.ª Maria Cristina.

Y l' arcalde va suplicar á la Reyna que vingués á Barcelona á habitar durant nna temporada lo palau del Parch.

Me sembla—ab perdósga dit del Sr. Porcar—que 'l palau del Parch no sols no està acabat, sino que bon tres se 'n falta.

L' altre dia deya una persona qu' está molt en l' intringulis de las cosas del municipio barceloní:

—Voldria saber qué s' acabará primer glo palau real del Parch ó 'ls diners del erari municipal?

Fá pochs días vá apareixer en los periódichs de París, recorrent desseguida tota la premsa del mon, una noticia estupenda.

Se deya que un enginyer, nomenat Roulez s' havia batut en lo Bosch de Boulogne, ab quatre individuos distints, l' un darrera del altre, trayentlos de combat á tots quatre, en menos de 50 minuts.

Y vels 'hi aquí que tot lo mon se vá admirar de la destresa de aquell espadatxi.

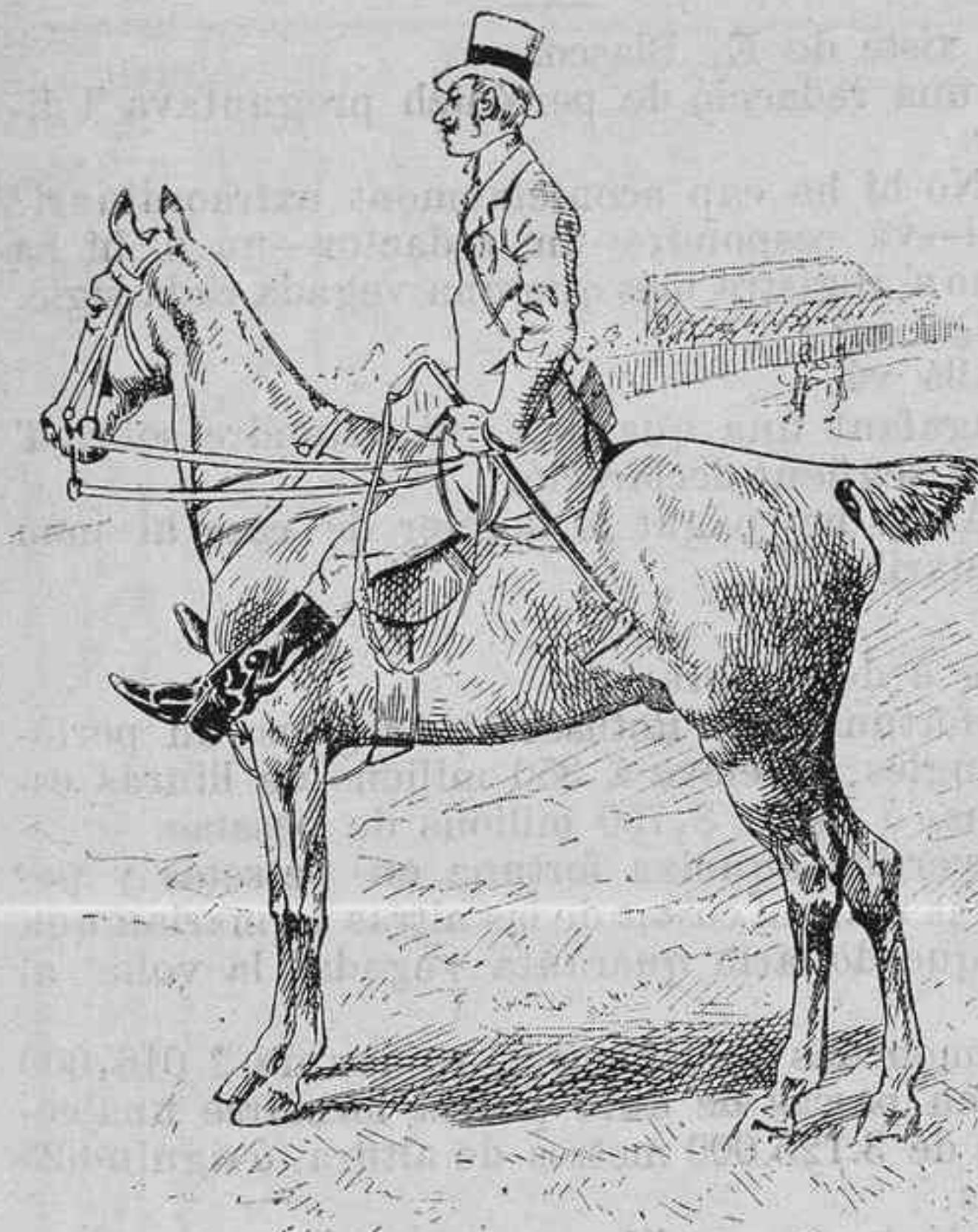
* * * Pero ara Mr. Roulez se despenja ab una carta dihent:

«De alló del desafio no 'n creguin res, perque ni m' he desafiat ab ningú, ni ganas. Tot ha sigut una broma que hi volgut jugar á un periodista massa crèdul, y per veure 'l públich que diría.

Lo públich vá impresionarse davant de la suposada destresa de Mr. Roulez en lo maneig de las armas.

Pero ara, explicada la cosa, s' ha quedat

CARRERAS DE CABALLS

—¡Cóm me miran las senyoras!
¡Totas!... ¡Es sublime aixó!
La vritat es que som guapos
tant l' animalet com jo.

tothom molt tranquil, y lo més que diu la gent es aixó:

—Mr. Roulez té 'l títul de *enginyer*; pero en quant als fets los té de *enginyós*.

Fá pochs dias davant de la secció tercera de lo criminal de l' Audiencia s' va veure una causa, en la qual hi jugava un paper bastante passiu l' acaudalat capitalista D. Manuel Girona.

Se tractava de una apparent tentativa de petardo contra 'l Cresso barcelonés.

Un tal Miró vá delatar á la policía la persona que portava 'l petardo inofensiu, tota vegada que la metxa no arribava á la sustancia considerada com explosiva, y la persona acusada de petardista, vá revelar que 'l mateix Miró li havia entregat aquell objecte ab l' encarrech de portarlo á ca 'n Girona y qu' ell no sabia, ni sospitava que sigués un petardo.

* * *

Sembla que 'l tal Miró obrava aixís porque desitjava tenir ab D. Manuel una entrevista, cosa que no podia acabar de conseguir.

¿No saben perque tenia tant empenyo en veure á D. Manuel?

Perque aquest li conseguis un estanch.

¡Pero infelis!... Sent home com es lo tal Miró qui li fá demanar un estanch á D. Manuel?

Prou pretendentes hi ha que solicitan aqueixas brevas, perque puga quedar per cap home ni una malehida colilla.

Se 'm dona com á certa la següent noticia. Cas que no ho sigués estich disposat á rectificarla.

La interesant Maria Cardona, víctima del petardo de la Plassa Real, per qual desgracia s'inte-

ressá Barcelona entera, aná fá alguns dias á la curia al objecte de despatxar los papers y contrau-re matrimoni ab lo seu promés.

Sembla qu' en aquella santa casa *algú* vá pre-guntarli:

—¿Y aixó, noya, de qué li vé 'l ser manca?

Y la Maria Cardona respongué:

—Del petardo de la Plassa Real. Lo dia que vá explotar jo 'm trobava allí.

Consol que vá donarli l'home de la curia:

—Ho véu? No hi hagués anat.

Segons veig en un periódich, en Guerrita pensa retirarse del toreig, á conseqüencia de sentirse malalt de una afecció de cor.

Fá bé.

Per bregar ab los toros se necessita un cor ben sencer.

—En cambi—diu en Martinez Campos —un hom va á Sagunto, y encare li queda cor per totas las corassonadas que li convingui fer.

En un comunicat que publicava l' altre dia 'l meu amich Angel Muro, s' hi llegeix lo següent párrafo:

«Yo, si fuese gobernador de Barcelona—es un ejemplo—lo haría mal ó lo haría bien; pero de fijo que resultaría un mando distinto del de otros, y no muy del gusto de los que creen que gobernar es cosa de juego.»

Sr. Muro, ¡bona punteria!

Jo crech que aquesta vegada ha tocat al blanco.

Un maliciós:

—¿Al general Blanco?

—No, home, al altre...

Una gran idea.

Se tracta per algun regidor de veure si poden

CARRERAS DE CABALLS

Volía arreplegá un premi
y hasta ha donat alguns passos,
pero, al fí ho ha deixat corre...
per la pòr d' anar de nassos.

modificar-se 'ls trajes dels macers del Ajuntament, vestintlos ab una dalmàtica de domás negre, ab l' escut de Barcelona brodat sobre l' pit.

—¿Quant si jugan que aqueixa idea ha nascut en lo cervell de algún noy gótic de la majoria?

¡Quin cas més curiós!

Un subjecte fingintse lampista vá presentarse al pis que habita una germana de 'n Planas y Casals, y ab l' excusa d' arreglar lo llum del menjador, vá aprofitar lo descuyt de las minyonas, emportantse'n quatre cuberts, quatre culleretas de café y quatre argollas de toballó, tot de plata, després de lo qual se 'n aná tranquilament.

Fins aquí 'l fet es escandalós.

Pero 'm sembla qu' es més escandalós encare robar, per exemple, un acta de diputat.

Perque un acta de diputat val més que quatre cuberts, quatre culleretas de café y quatre argollas de plata.

Y á pesar de tot, al que la roba ningú li diu paraula, se 'n vá tranquilament al Congrés, y un cop allá se li concedeix lo tractament de senyoria.

Una euga de Cerdanya vá emportarse 'n diumenge 'l premi més disputat y més quantiós de las carreras.

¿Qué fa la Lliga de Catalunya?

¿Quin dia dona una vetllada en honor de l' euga ceretana?

Per menors triunfos que 'ls alcansats per l' euga Julieta 's ventan las campanas de las *esglésies catalanistes*.

Llegeixo:

«El conocido platero de esta capital D. José Suñol y Almirall ha sido nombrado camarero secreto de capa y espada de Su Santidad.»

Havent de dur la capa y l' espasa, no comprehench á fé com lo Sr. Suñol podrá guardar lo secret de la séva *camarería*.

Portant la capa y l' espasa
¿saben jo que considero?
que molt més que á un camarer
se té de semblá á un torero.

Lo Círcul del Liceo s' ha lluhit.

Haventli dedicat lo mestre Bretón la séva ópera Garin, vá obrirse entre 'ls socios del Círcul una suscripció pública per fer al inspirat mestre una demostració d' afecte.

Y la tal demostració realisada 'l dia del benefici de 'n Bretón consistí en un caixonet de puros habanos, quals cigarros tapavan la suma de 13,500 pessetas en bitllets de Banch.

L' obsequi no deixa de ser delicat y afectuós.

Lo millor regalo que pot ferse á un poeta ó á un músich que no pensa més que ab la gloria, es una mica de prosa.

Los socios del *Círcul del Liceo* mereixen un aplauso.

A Madrit comensan á aficionarse de una manera desmesurada al joch de pilota.

Las millors familias de la vila y cort assisteixen al frontó y segueixen las partidas ab gran interés.

Lo cas no es per menos.

No passa tarde qu' entre apostas y juguescas no s' atravessi en lo joch la suma de déu á dotze mil duros.

¡Y diuhen que 'l joch á Espanya está prohibit per las lleys!

¡En bonas mans está la pilota!

Un xiste de E. Blasco:

En una redacció de periódich preguntava 'l director:

—¿No hi ha cap aconteixement extraordinari?

—Si—vá respondre un redactor—un n' hi ha que no s' registra més que una vegada cada sige.

—¿Qu' es?

—Allá vá.

Y agafant una quartilla, vá extender sobre d' ella, la següent declaració:

—Avuy he pagat lo lloguer de casa al méu propietari!

Vaig á deslumbrarlos

La fortuna dels Rothschilds, segons un periódich anglés, s' eleva á 350 milions de lliuras esterlinas, ó sigan 8,750 milions de pesetas.

Convertida aqueixa fortuna en pessetas y possades las unes al costat de las altres formarian una linea que donaria quaranta vegadas la volta al mon.

En monedas d' or tindria un pes de 2.016,000 kilos: en pessas de duro podria formarse una columna de 3.125,000 metros de altura, ó siguin 625 lleguas.

Opinió de un capellá:

—Vels'hi aquí un conjunt de missas suficients per escalar lo cel.

—¿Encare que se sigui juheu?

—Si senyor.

Deya un gomós de la primera volada:

—No diria ningú lo que m' agradaría tenir relacions ab una casada.

—Res més senzill—va dirli un seu conegut.

—¿Cóm ho tinch de fer?

—¿Desitjastenir relacions ab una casada? Donchs casat y n' hi tindrás.

De brasset la Agna y en Prats
per vora mar passejaven
tots dos tan enamorats,
que fins l' atenció cridavan
de tant y tant arrimats.

Quan un barquiller molt gros
ab gran sorna vá acostarse,
y sens riure ni inmutarse
los vá preguntar:—Senyors
¿qué voldrían embarcarse?

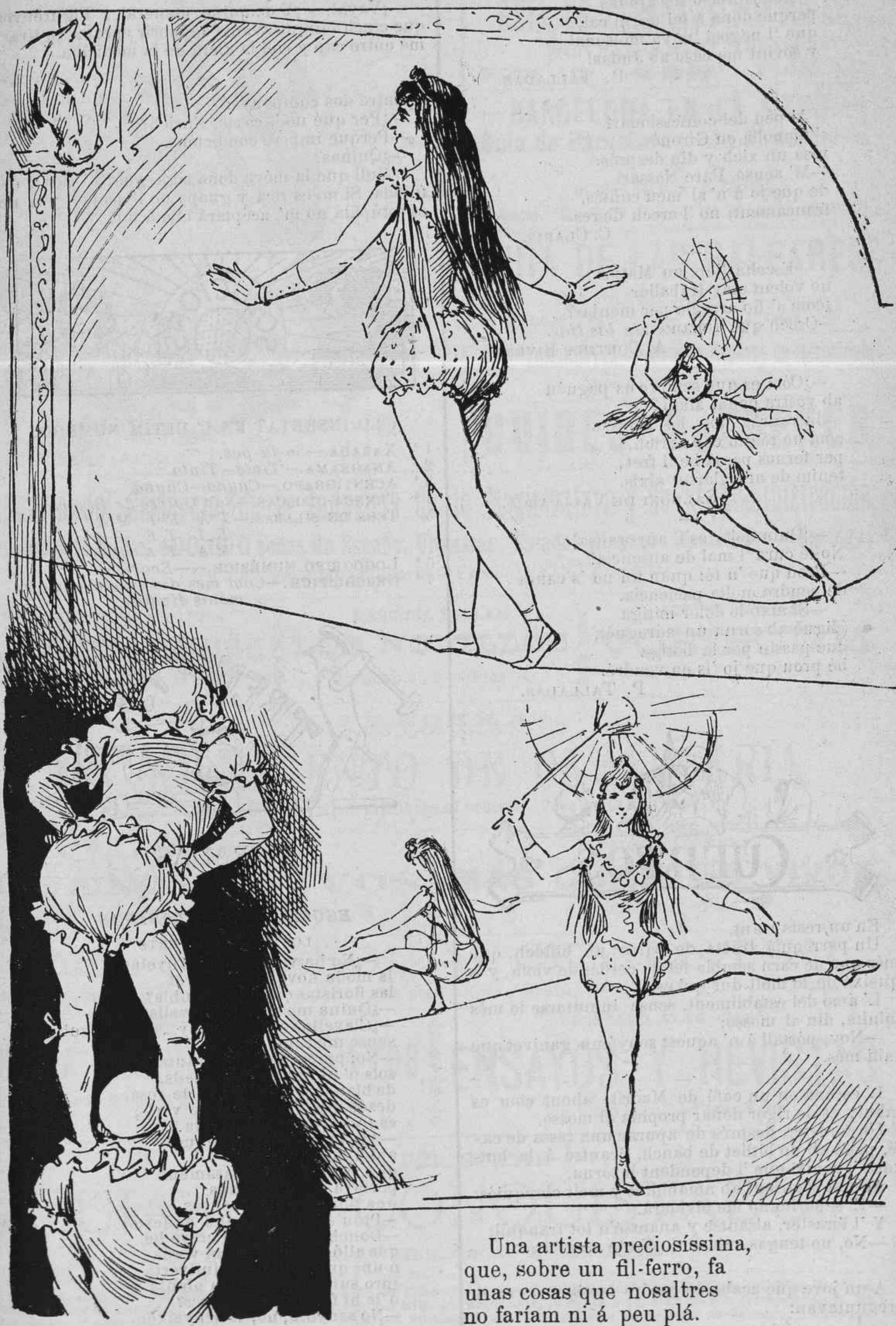
Una nit plujosa feya
quan á cert café en Bricall
vá entrar fet un degotall,
y á uns amichs digué que 's veya
la lluna.... y com ningú 'l creya
vá afegir:— La del mirall.

A un recalcitrant solté

li deya Donya Romana:

—Home, casis, y una bona
esposa li buscaré.

MLLE. VIRGINIA

Una artista preciosíssima,
que, sobre un fil-ferro, fa
unas coses que nosaltres
no faríam ni á peu plá.

Pero aquell li respongué
ab expresións bastante rudas:
—Menosprecio sos ajudas
perque dona á mi no 'm cal,
que 'l negoci 'm vá molt mal
y sovint me caso ab Judas!

P. TALLADAS.

Al peu del confessionari
s' ajonolla en Gironés,
resa un xich y diu després:
—M' acuso, Pare Nassari
de que jo á n' al meu confés,
francament, no 'l crech de res.

C. CLARIS.

—Escolta Pep: en Matias
no volent may traballar
¿com s' ho arregla per menjar?
—Crech que 'l mantenen *las tías*.
A. CORTINA RIVERA.

—¿Cóm es que sempre us peguéu
ab vostra dona, Magí?
—Ja veurás, noy, los pobrets
com no tenim cap abrich,
per feros passá be 'l fret,
tenim de arreglarho aixis.
SALDONI DE VALLCARCA.

—¡Quín dolor es l' anyoransa!
No té cura 'l mal de ausencia!
—Prou que 'n té: quan un no 's cansa
de pendre molta paciencia.
—Si aixó lo dolor mitiga
(digué ab sorna un adrogué),
que passin per la botiga
bé prou que jo 'ls en vendré.
P. TALLADAS.

En un restaurant.
Un parroquià tracta de partir un biftech, que
més que de carn sembla fet de cordas de viola, y 's
queixa de lo molt dur qu' està.

L' amo del establiment, sense inmutarse lo més
minim, diu al mosso:

—Noy, pòrtali á n' aquest senyó un ganivet que
talli més.

L' escena en un café de Madrit, ahont com es
sabut, es de rigor donar propina al mosso.

Un foraster, després de apurar una tassa de ca-
fé, paga ab un bitllet de banch, ficantse á la but-
xaca 'l cambi que 'l dependent li torna.

Aquest somrient ab amabilitat y molt obsequiós:
—El señorito no me olvidará.

Y 'l foraster, alsantse y anantse'n tot tranquil:
—No, no tengas cuidado... Ya te escribiré.

A un jove que acaba de perdre la séva sogra li
preguntavan:

—¿Y va conservar lo coneixement fins á última
hora?

—Vaya!... ¡Y de quina manera!.... Figureuvos
que cinch minutxs avants de morir encare va tirar-
me entre cap y coll la xicra de la medicina.

Entre dos companys:

—¿Per qué no 't casas, Enrich?

—Perque imposo condicións.

—¿Quinas?

—Vull que la méva dona siga guapa, rica y es-
túpida. Si no es rica y guapa no l' accepto; y si no
es estúpida no m' acceptaré ella á mi.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

- 1.ª XARADA.—*So-la-pas*.
- 2.ª ANAGRAMA.—*Tinté-Tinta*.
- 3.ª ACENTÍGRAFO.—*Cuyna-Cuyndá*.
- 4.ª TRENCÀ-CLOSCAS.—*San Quirse de Besora*.
- 5.ª TERS DE SÍLABAS.—*T A R I M A
R I T E T A
M A T A R O*
- 6.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Evaristo*.
- 7.ª GEROGLÍFICH.—*Com mes divorcis mes matri-
monis dividist*.

XARADAS

I

ESCENAS BARCELONINAS

LOS CLAVELLS VERTS

—¿No ha vist senyora Tuyetas
la moda nova que han tret
las floristas quart la Rambla?

—¿Quina moda?—'Ls clavells verts.

—¿Clavells verts?... ay, ay... ¿que 'ls cullen
sense madurar potser?

—No; pero aixis com avants
sols n' hi havia de vermells,
de blanchs, de grochs y de rosa,
desde ara n' hi haurá deverts;
es tres gran moda del dia.

—Ah, ja; ve 't aqui perque
ahi 'l noy de la total
que va anar á un casament
portava aquí la solapa
una flor de un vert encés.

—Prou era un clavell d' aquests.

—Donchs, vegi; jo 'm creya be
que alló era alguna col-verda
ó uns quans brots de julivert:
¿pro surtenverts de la planta
ó 'ls hi fan tornar després?
—No senyora, no; 'ls tenyeixen.

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

GUIA DE ESPAÑA Y PORTUGAL

Por EDUARDO TODA

Ptas. 10

Ptas. 10

—BARCELONA EN LA MANO.—

Guia de Barcelona y sus alrededores

por

JOSÉ ROCA Y ROCA

Ptas. 3'50

Ptas. 3'50

GUIDA DE LAS BALEARES

Por PEDRO DE A. PEÑA

Ptas. 4

Ptas. 4

GUIDA CONSULTIVA.-Indicador General de Barcelona

Precio: OCHO pesetas

GUIDES BAEDEKER

Anuario del Comercio, de la Industria, de la Magistratura y de la Administración
ó directorio de las 400,000 señas de España, Ultramar, Estados Hispano-Americanos y Portugal

Un abultado tomo en cuarto.—Precio: VEINTE pesetas

SIR EDWARS BULWER LITTON

LA RAZA FUTURA

Un tomo.—Ptas. 3'50

PASCUAL MILLAN

LOS NOVILLOS

Un tomo en 8.º—Ptas. 4

APELES MESTRES

VOBISCUM

Un iomo en 8.º—Ptas. 1

FRA DERA

UN REGIMIENTO DE CABALLERIA

Album de 48 tipos militares al cromo.—Pesetas 0'50

APELES MESTRES

CUENTOS VIVOS

Un tomo en 8.º encuadernado.—Ptas. 3

APELES MESTRES

MAS CUENTOS VIVOS

Un tomo en 8.º—Ptas. 2

DEL BRESSOL AL CEMENTIRI

NOVA EDICIÓ

Viatje bufo-trágich en vers, per C. GUMÀ y dibuixos de M. MOLINE

Preu 2 rals

ENRIQUE GASPAR

NADA ENTRE DOS PLATOS

Tomo 58 de la BIBLIOTECA SELECTA

Precio: Ptas. 0'50

LEOPOLDO ALAS (Clarín)

ENSAYOS Y REVISTAS

Un tomo en 8.º—Ptas. 3'50

ESTÁ PER SORTIR

GUIA DEL CONQUISTADOR

Per C. GUMÀ y dibuixos de M. MOLINE

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mutuo, ó bé, en sellos de franqueig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrà à volta de correu franca de port. No respondem d'estravios, no remetent ademés 3 rals pel certificat. Als corresponents de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

—Ja ho sab be?—Vaya si ho sé:
l' altre dia à hú Dos-tercera
parlant d' aixó justament,
me ho va esplicar la Riteta,
una florista que 'n ven
à la Rambla.—Y com s' ho arreglan?
—Miri; tenen un cubell
de colorety 'ls hi fican
deixant'oshi está un ratet.
—Si qu' es cosa ben *cinch-quinta*;
pero vaja, no ho comorench,
perque alló deu sé un veneno
y pot ser dolent.—Ja ho crech;
no veu que hi posan *gambechu*
y pot deixá molt verdet.
—Pro vol dir que aquesta moda
durará?—Fins que 'l jovent
se 'n *hu-dos-cinch*.—Ay senyor;
potsé arribaré a un temps
que per menjar la escarola
l' haurém de tenyir també.
—Cá: aixó es que 'l jovent del dia
es molt aficionat.... al vert.

J. STARAMSA.

II
La primera es aliment,
dos inversa vegetal,
y 'ls burros generalment
rosegan molta total.

MINAIX.

TRENCA CLOSCAS

ADELA SALA SERPE

Formar ab aquestas lletras lo titul de una aplaudida pessa catalana.

A. PUYAL PUNTÓS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	5	8	3	4	5	6	9	—
6	9	3	9	8	7	9	—	—
4	9	3	2	4	9	—	—	—
6	2	4	5	6	—	—	—	—
3	2	8	5	—	—	—	—	—
1	5	1	—	—	—	—	—	—
3	2	—	—	—	—	—	—	—
4	—	—	—	—	—	—	—	—
5	4	—	—	—	—	—	—	—
3	4	5	—	—	—	—	—	—
8	7	4	9	—	—	—	—	—
2	8	2	6	9	—	—	—	—
4	7	3	2	3	9	—	—	—
3	5	4	3	5	8	9	—	—
1	2	6	7	3	2	6	3	—
- Nom de dona.
—Objecte de seure.
—Nom de dona.
—Una sorpresa.
—Emperador.
—Objecte de teatro.
—Peix.
—Una beguda.
—Consonant.
—Mineral.
—Fenómeno atmosférico.
—Instrument.
—Nom de dona.
—»
—Animal de ploma.
—Un que cumpleix una promesa.

UN SABADELLENCH.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.
—Segona: element del globo.—Tercera: nom de dona.—Quarta: nom d' home.—Quinta: efecte de alegria.—Sexta: nom de dona.—Septima: vocal
MIOR.

ANAGRAMA

Las ratas à n' en Marsal
li han total tot lo barret
que per sort era total.

FRANCISQUET.

MUDANSA

Apellido catalá
es lo *Tot* posat ab a.

Es apellido també
catalá, lo *Tot* ab e.

Y es apellido per fi,
catalá, lo tot ab i.

Hi ha mes d' un senyor rectó
que 's mereix un *Tot* ab o.

Y pel mar haurás vist tú
algún *tot* posat ab u.

AGUILETA.

GEROGLIFICH

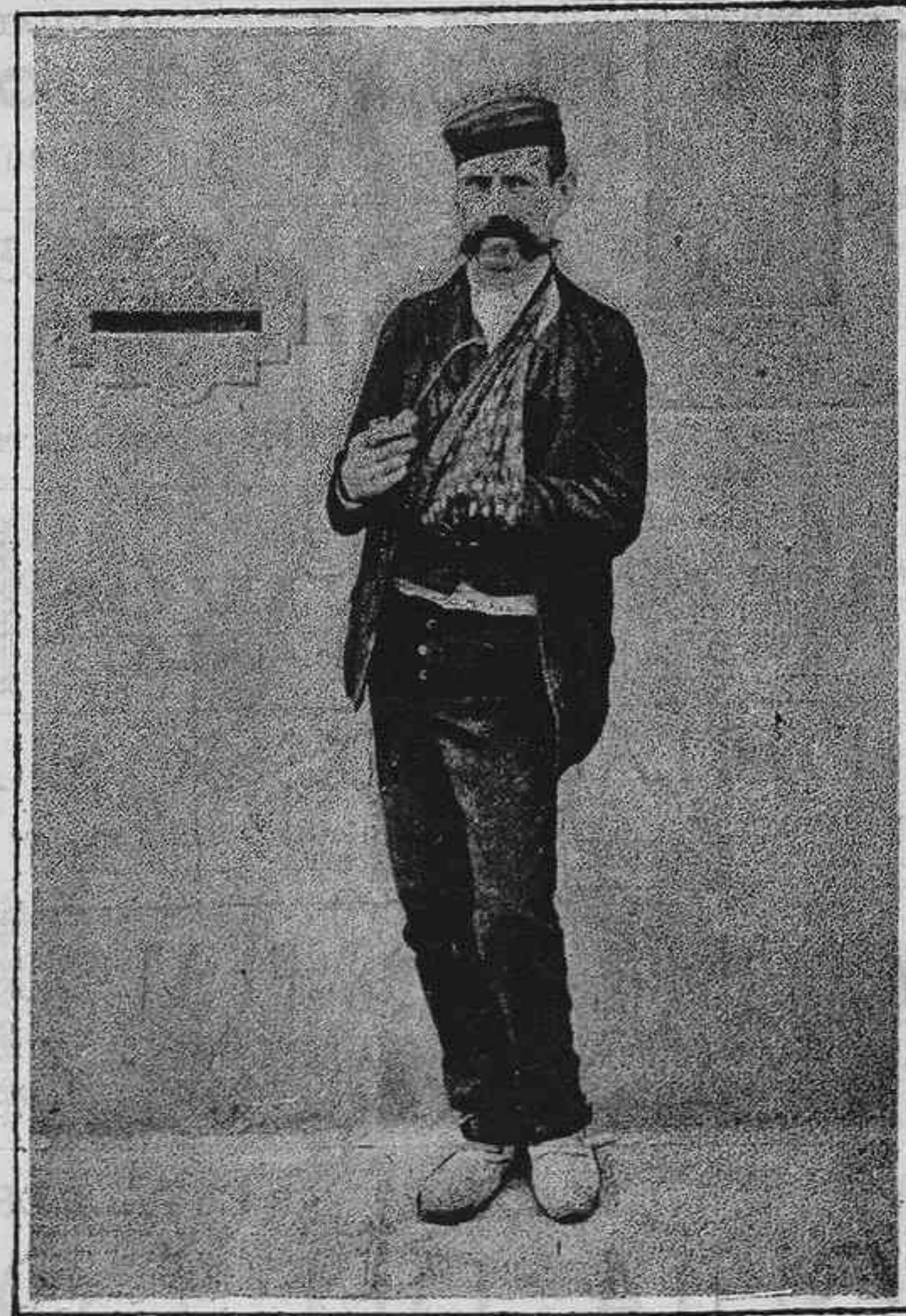
L'	A
I	
100	100
I	
A	
:	

GLACIAL

E	D
L	O
L	Champagne
T	

P. VILAR V.

TIPOS POPULARS

Lo manco del correu